

Bízom benned szent Úristen

*az EvÉk 437. éneke hallás utáni tanulással,
a tiszta intonáció gyakorlásával és kánonjátékkal*

Sármelléki Nagy Benedek kőszegi tanító éneke eredetileg harminc versszakos volt, ebből állították össze az Evangélikus énekeskönyv szerkesztői a jelenlegi ötversszakos formát. Érthető, hogy az olyan hangvétellű versszakok ebből kimaradtak, mint az alábbi is:

*Csatold láncra az ördögöt, / Tartsd száján a poklos dögöt,
Ne próbáljon gyarló embert, / Mint szent Jóbot, kin erőt nem vehetett.*

E többször idézett versszak jól példázza az ellenreformáció idején a hitelvekért harcolók vehemens stílusát, és jó példája a többi kimaradt versszak szerkezetének is: egy-egy ószövetségi példával illusztrálja a költő, hogy a gonosz miként kísérti a gyarló embert. Talán a mai változat harmadik versszaka őriz még valamennyit a sajátos hanghordozásból, az, amelyik a fojtó irigységről és a dölyfös, hitvány kevélységről énekel.

Osztályközösségben énekléskor nem szégyen karikírozni az ilyen kifejezéseket, tapasztalatom szerint élvezettel hangsúlyozzák a diákok a régies kifejezéseket.

Ha az éneket soronként visszaéneklő hallás utáni tanítással ismertetjük meg, kínálja magát a mellékelt „ál-kánon”: második énekléskor kérjük, hogy a bemutatás záróhangján már kezdjen énekelni az osztály, s tanárként mi is kezdjük már a következő dallamsort az előző záróhangján. A negyedik, lezáró sor előtt tartsunk nagyobb szünetet, s az osztály már két negyed után énekeljen velünk kánonban.

Harmadik énekléskor már a két részre osztott osztály alkotja a két szólamot. Ekkor érdemes kicsit kitartatnunk a kezdőhangokat, fordítsunk figyelmet a tiszta intonációra (halk éneklésnél ez könnyebben sikerül), és tudatosítsuk, milyen hangközöket hallunk (T1; T5; T1; K3; K6).

Ügyesebb osztályokkal végül eljátszhatunk az utolsó dallamsorral, amiből „végtelenített kánon” formálhatunk, akár egyre hangosítva, gyorsítva az éneklést, míg legvégül egy négyszólamú zárlatot is megszólaltathatunk.

Bence Gábor

Bízom benned, szent Úristen

Hangközgyakorló énektanítás

az EvÉk 437. énekén

Sármelléki Nagy Benedek
(+ 1617 körül)

Magyar dallam XVIII. sz.

1. Bí - zom ben - ned, szent Úr - is - ten,

1. Bí - zom ben - ned, szent Úr - is - ten, Kér - lek e - gész é - le tem -

4

Kér - lek e - gész é - le - tem - ben,

Ne néz - zed és bú - ne - i -

ben,

Ne néz - zed és bú - ne - i - met,

7

met,

Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met ne vi - gyed!

Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met ne vi - gyed!

10 Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met, kár - ho - zat - ba én lel -

(accelerando e cresc.) Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met, kár - ho -

Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met, Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met,

Kár - ho - zat - ba én lel - ke - met, kár - ho - zat - ba

12 ke - met, kár - ho - zat - ba ne vi - gyed!

zat - ba én lel - ke - met ne vi - gyed!

kár - ho - zat - ba ne vi - gyed!

én lel - ke - met ne vi - gyed!